

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621200595
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5621200595.14

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloleté deti A. B., nar. XX. XX. XXXX, a A. B., nar. XX. X. XXXX, obidve deti bytom u otca, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti matky C. D., predtým B., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom E. F. XXX, G., t. č. bytom G. XXX, právne zastúpenej Mgr. Michalom Kurnotom, advokátom so sídlom Žaškov, Páľovská 400/5, a otca A. B., nar. X. X. XXXX, trvale bytom E. F. XXX, G., právne zastúpeného Mgr. Samuelom Dorociakom, advokátom so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Belopotockého 720/2, v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode manželstva, v štádiu po právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

- Maloleté deti A. B., nar. XX. XX. XXXX, a A. B., nar. XX. X. XXXX, sa na čas do rozhodnutia vo veci samej z v e r u j ú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov.
- Striedavá osobná starostlivosť sa bude realizovať opakovane v týždňových intervaloch tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy od 18:00 hod. nepárnej nedele do 18:00 hod. párnej nedele, keď po ukončení styku je povinný odovzdať maloleté deti do starostlivosti matky v mieste jej bydliska, a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy od 18:00 hod. párnej nedele do 18:00 hod. nepárnej nedele, keď po ukončení styku je povinná odovzdať maloleté deti do starostlivosti otca v mieste jeho bydliska.
- Každý rodič je p o v i n n ý maloleté deti riadne pripraviť a odovzdať na výkon osobnej starostlivosti druhého rodiča.
- Výživné na maloleté deti sa počas striedavej osobnej starostlivosti určenej týmto neodkladným opatrením do rozhodnutia vo veci samej n e u r č u j e.
- Súd r u š í uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté deti, výživného a úpravy styku: Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/27/2021 zo dňa 16. 12. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoP/7/2022 zo dňa 17. 3. 2022, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/27/2023 zo dňa 9. 3. 2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoPno/4/2023 z dňa 8. 6. 2023.

odôvodnenie:

- V právnej veci vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1P/27/2021 podala matka dňa 22. 2. 2024 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhla, aby súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloleté deti A. a A. B. do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov s tým, že striedavá osobná starostlivosť o maloleté deti bude prebiehať v týždňových intervaloch

tak, že otec bude povinný každú párnú nedeľu o 18.00 hod. odovzdať maloleté deti do starostlivosti matky v mieste jej pobytu, a matka bude povinná každú nepárnú nedeľu o 18.00 hod. odovzdať maloleté deti do starostlivosti otca v mieste jej pobytu. Svoj návrh odôvodnila tým, že v dňoch 30. 1. – 31. 1. 2024 jej otec opäť neumožnil žiaden styk s deťmi, ani telefonicky, odôvodňujúc, že sú choré. Taktiež sa opakovane stalo, že deti odovzdal približne o hodinu neskôr, ako by podľa rozhodnutia súdu mal, údajne preto, že deti obliekal, alebo bol s nimi na lekárskom vyšetrení. Zablokoval synovi A. matkino číslo, aby spolu nemohli komunikovať. Matka poukazuje na neprestajné verbálne útoky bývalého manžela na jej adresu. Nejde o bežné výčitky, ale o agresívne útoky a ponižovanie. Keď sú deti u otca, ona sa s nimi nemôže spojiť, otec im to neumožní. Taktiež sa deti nemôžu hrať v blízkosti bytovky, kde matka žije. Vo svojom návrhu matka poukazuje na závery znaleckého posudku, ktoré majú potvrdzovať, že zatiaľ, čo sa matka snaží o konštruktívny prístup, otec je, negatívne nastavený, významne paranoidný, s prejavmi nepriamej a verbálnej agresie, nie je dostatočne schopný kritického úsudku, v jeho správaní sú prítomné prejavy irónie a arogancie, devalvácie a spochybňovania role rodiča – matky. Nie je ochotný, hoci zrejme schopný je, viesť s matkou adekvátnu komunikáciu. Taktiež poukázala na reálne prejavy otcovej osobnosti v súvislosti so spoluprácou so zamestnancami organizácie Kľúč, n.o., keď z ich správy vyplýva, že otec radikálne odmieta všetko, odmieta spoluprácu, matke neumožní styk s deťmi, neumožní jej navštíviť lekára, neumožní jej stráviť s nimi dovolenku, zakazuje deťom rozprávať sa s ňou. Poukázala na odporúčanie odborníkov z organizácie Kľúč, n.o., podľa ktorého majú deti lepšie podmienky u matky, žijú tam v menšom strese a nie sú tam vystavené takej miere negativity a paranoje, a matke by mali byť zverené do starostlivosti. „Otcovi za celý čas spolupráce vôbec nešlo o zlepšenie“ „jemu to v skutočnosti vyhovuje“ „potrebuje opakovať, že on je ten dobrý a ona tá zlá“ „všetci mu škodia a ubližujú“. Matka poukázala na to, ako sa po poslednom rozšírení styku vzťah detí s matkou zlepšil, a ak budú mať príležitosť byť s matkou ešte viac, ich vzťah sa ešte zlepší. Na základe uvedeného matka navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým až do právoplatného skončenia vo veci samej zverí maloleté deti do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch.

2. Kolízny opatrovník dňa 13. 3. 2024 predložil správu o prešetrení pomerov v rodine. V správe sa uvádza, že matka C. D. býva na adrese G. XXX. Je zamestnaná vo firme H. I. A. na pozícii špecialista logistiky, nákupca. Pracovnú dobu má pohyblivú, prispôsobuje ju deťom v čase, keď ich má v starostlivosti, dosahuje príjem spolu s daňovým bonusom 1.300 eur mesačne. Býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou v trojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej matky. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná. Deti tu majú svoju izbu, ktorá je zariadením prispôbená ich potrebám. Deťom dokúpila do izby veľkú rozkladaciu posteľ, ktorá sa dá rozložiť na tri plnohodnotné lôžka. Matka uviedla, že deti chcú, aby s nimi zaspávala – mal. A. chce, aby ho pri zaspávaní držala za ruku a mal. A. chce, aby ho škrabkala. Matke prispieva na bývanie sumou vo výške 100 eur mesačne, a keď sú deti v jej starostlivosti, vždy robí potrebné nákupy. Ako svoje pravidelné výdavky uviedla 185 eur ako mesačnú splátku na hypotéku na novostavbu rodinného domu v BSM, 40 eur ročne ako poisťku za byt, 22 eur mesačné náklady na telefón a 150 eur ako mesačné náklady na pohonné hmoty do práce. Dňa 14. 3. 2024 bol ešte Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, preposlaný email od matky, ktorá doplnila svoje výdavky o platby poisťiek deťom vo výške 50 eur, šetriace účty chlapcom po 10 eur, detský bežný účet cca po 20 eur, A. za mobilný telefón vo výške 10 eur, dobíjanie kariet na autobus po 5 eur, keď cestujú do školy od matky. Vyživovaciu povinnosť si matka plní v zmysle rozhodnutia súdu a deťom kupuje oblečenie a obuv, no tieto veci deťom nedáva do domácnosti otca, lebo v minulosti sa oblečenie k matke nevrátilo. Podľa vyjadrenia matky sa komunikácia medzi rodičmi nezlepšila, nefunguje, píšú si len sms. Matka uviedla, že keby jej to otec umožnil, chodila by s deťmi aj na vyšetrenia k lekárom. O školských výsledkoch detí sa informuje. Keď sú deti u matky, dohliada na prípravu domácich úloh, ostatný čas trávia hrami, idú von. V prípade, že deti u matky spia, pripravujú si spolu aj časovo náročnejšie aktivity, chodievajú do detského kútika v obchodnom centre L. Mikuláši, Hozelca, s čelovkami na vychádzky, na futbal, korčuľovanie. Podľa vyjadrenia matky, deti sú u nej spokojné. Počas jarných prázdnin, keď boli u nej, spoločne navštívili Permon (pozn.: horský hotel). Na druhý deň ráno mali ísť deti k otcovi, A. plakal, bol nesvoj. Nechcel matke povedať čo mu je, čo ho trápi. Keď sú deti u matky, odbehnú aj k otcovi, avšak keď sú u otca, ku nej nepribehnú, nemôžu sa matke pozdraviť ani zakývať. Deti jej povedia, že by sa otec hneval. Obidvaja rodičia uviedli informácie o deťoch. Mal. A. navštevuje 6. ročník ZŠ J. G. I. J., má diagnostikované viaceré poruchy učenia a dosahuje priemerné výsledky. Vo voľnom čase rád bicykuje, jazdí na kolobežke, korčuľuje, baví ho futbal. Maloletý A. navštevuje 1. ročník ZŠ J. G. I. J.. V škole dosahuje výborné výsledky. Baví ho matematika. Vo voľnom čase rád hrá futbal, korčuľuje. Voľnočasové aktivity detí podporujú obidvaja rodičia. Matka i otec uviedli, že v zimnom období boli deti častejšie choré. A. je pre alergie a astmu

dispenzarizovaný v ambulancii v Poprade. Nosí zubný strojček, za ktorý sa platí 15 – 20 eur mesačne + cestovné do ambulancie v Poprade. A. je pre alergie dispenzarizovaný v Šrobárovom ústave v Dolnom Smokovci. Výdavok je na cestovné + 1,50 eur za vyšetrenie. Otec ako svoje výdavky uviedol: Strava za deti v škole vo výške 25 eur mesačne za každého plus 40 eur jednorazovo za každého, školská družina 15 eur mesačne, korčuľovanie v rámci školy – zaplatil 10 eur za týždeň. Každé dieťa má náklady na cestovné zo školy po 10 eur mesačne, fotenie v škole po 14 eur, strihanie detí po 10 eur mesačne. Otec uviedol, že poisťku pre mal. A. vytvorila matka, a on hradí poisťku pre mal. A. v sume 36,51 eur mesačne. Je zamestnaný v spoločnosti K. I. J. a dosahuje čistý príjem spolu s daňovým bonusom v sume 1.500 eur. Spolu s deťmi obýva 3-izbový obecný nájomný byt, ktorý je kompletne zariadený, udržiavaný. Deti majú svoju izbu, zariadením prispôsobenú ich potrebám. Ako výdavky na bývanie otec uviedol náklady na nájom vo výške 210 eur mesačne, internet vo výške 12 eur mesačne, TV Digi vo výške 17,60 eura mesačne, elektrina 25 eur mesačne a komunálny odpad vo výške 78 ročne. Ako ďalšie výdavky uviedol v súvislosti s novostavbou rodinného domu, keď hypotekárny úver spláca po 206,14 eur + 5 eur mesačne, za elektrinu platí 80 eur mesačne, poistenie domu 108,13 eur ročne, daň z nehnuteľnosti 88,86 eur ročne. Otec uviedol, že si vedie prehľad vyšetrení s deťmi a predloží ho na pojednávaní, kde upresní aj výdavky za lieky a ostatné výdavky súvisiace s deťmi. Uviedol, že v jednom období matka nepodávala deťom lieky na alergiu, napriek tomu, že otec jej tento liek pre deti dal, a v čase choroby detí sa nezaujímal o ich zdravotný stav. Vyjadril sa, že matke odovzdáva informácie o deťoch, o termínoch vyšetrení s tým, že nebude nikoho do ničoho nútiť a nič neočakáva. Niekedy matke píše, niekedy jej zavolá. Niekedy mu matka telefón nezdvihne. Fotí jej učebnice, alebo napíše, ktoré úlohy majú deti vypracovať. Tiež uviedol, že je kontrolovaný cez auto a kamery na bytovke, deti toto zaťažuje.

3. V čase šetrenia pomerov boli deti v starostlivosti otca. Mal. A. v rozhovore uviedol, že sa má dobre, v škole sa mu darí. Odpovedal spontánne, usmieval sa a udržiaval očný kontakt. Uviedol, že s ocinom vychádza dobre, chodievajú na výlety, boli na kolobežke v Bobroveckej doline. Ocinovi pomáha, napr. utrie stôl, prinesie vysávač. U maminy niekedy pomáha. Chodievajú na výlety, boli na Hozelci, tiež korčuľovať. S maminou vychádza celkom dobre. Vo voľnom čase rád chodí von s kamarátmi, rád natáča videá, rád tancuje trendy tance. Na otázku, či by vedel, v čom by sa mali rodičia polepšiť, odpovedal, že jeho rodičia sú dobrí aj tak, tak sa nemusia v ničom polepšiť. Maloletý A. nemal záujem o komunikáciu so sociálnou pracovníčkou. Uviedol, že sa má dobre, v škole sa mu darí, dostáva jednotky, má rád matematiku a učil sa básničku. Potom z izby odbehol do kuchyne za otcom. Rešpektujúc náladu a stav dieťaťa, terénne pracovníčky na rozhovore nenástojili. Obidve deti pôsobili spokojne a veselo. Komunikovali s otcom, a otec primerane a vhodne reagoval na ich požiadavky. V závere správy sa uvádza, že medzi rodičmi pretrváva naďalej rodičovský konflikt, ktorého intenzita sa ani plynutím času výrazne neznižila. Tým, že rodičia navzájom efektívne nekomunikujú, deti sú konfrontované a dostávajú sa do konfliktu lojality voči jednému alebo druhému rodičovi, pričom touto situáciou sú dlhodobo zaťažované. Obidvaja rodičia sú schopní zabezpečiť deťom starostlivosť i výchovu, mali by si však uvedomiť, že ich vzájomný nesúlad môže mať vplyv na harmonický vývin detí. Mali by uznať svoju zodpovednosť za situáciu, v ktorej sa deti dlhodobo nachádzajú, a hľadať riešenia s ohľadom na najlepší záujem detí. Rodičom je dlhodobo ponúkaná možnosť využiť služby odborného psychologického poradenstva s cieľom spracovania konfliktu a harmonizácie rodičovského vzťahu.

4. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej

úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie

11. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá by mala prebiehať v týždňových intervaloch. V zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sú maloleté deti v prevažnej starostlivosti otca. S poukazom na skutočnosť, že Civilný mimosporový poriadok ako špeciálny právny predpis v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia detí do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov, vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok. Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje operatívny zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa (matku).

15. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pre účely rozhodnutia o podanom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa súd oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, najmä s návrhom a správou kolízneho opatrovníka. V konaní sp. zn. 1P/20/202 (konanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom) bola rozsudkom zo dňa 7. 9. 2021 súdom schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli maloleté deti A. a A. zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s tým, že striedavá osobná starostlivosť bude realizovaná v týždňových intervaloch. Súčasne súd upravil starostlivosť rodičov v rámci vianočných, veľkonočných sviatkov a v rámci jarých, jesenných a letných prázdnin. Matka následne dňa 9. 3. 2021 podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš návrh na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode, a toto konanie je vedené pod sp. zn. 1P/27/2021. Z rozsudku súdu sp. zn. 1P/27/2021 zo dňa 20. 1. 2022 mal súd osvedčené, že súd manželstvo rodičov rozviedol a maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca. Matke upravil styk s deťmi a určil vyživovaciu povinnosť. Krajský súd na základe odvolania podaného matkou uznesením sp. zn. 7CoP/36/2022 zo dňa 18. 1. 2023 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch, okrem výroku o rozvode manželstva, z dôvodu potreby doplnenia dokazovania, najmä znaleckého dokazovania.

16. Na základe návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd uznesením sp. zn. 1P/27/2021 zo dňa 16. 12. 2021 rozhodol, že do právoplatného skončenia konania vo veci samej je matka povinná odovzdať maloletého A. a A. B. do osobnej starostlivosti otca. Matke upravil styk s maloletými synmi tak, že bola oprávnená sa s nimi stretávať každý víkend kalendárneho roka v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele 18.00 hod., aj počas vianočných a novoročných sviatkov na prelome rokov 2021 a 2022. Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoP/7/2022 zo dňa 17. 3. 2022 bol zmenený výrok uznesenia súdu prvej inštancie tak, že matka je oprávnená stykať sa s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň od 16:00 hod. piatku do nedele do 18:00 hod. Uznesením sp. zn. 1P/27/2021 zo dňa 9. 3. 2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10 Cop/28/2023-740 zo dňa 8. 6. 2023 bol rozšírený styk matky s deťmi aj v každom nepárnom týždni v kalendárnom mesiaci vždy v utorok a stredu v čase od 16.00 hod. do 18.30 hod., a v každom párnym týždni v kalendárnom mesiaci v čase od utorok od 16.00 hod. do štvrtka do 7.00 hod., keď bolo súčasne konštatované, že výkonom rozšíreného styku matka môže osvedčiť, či dokáže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti adekvátnym spôsobom, vrátane zabezpečenia plnenia školských povinností. Súčasne bola matke určená vyživovacia povinnosť na každého syna po 60 eur mesačne, a to všetko s platnosťou do rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej.

17. Z obsahu doterajšieho dokazovania je zrejmé, že najzásadnejším problémom pretavujúcim sa aj do vzájomných vzťahov deti – rodičia, je práve rodičovský konflikt. Dôvodom nariadenia pôvodného neodkladného opatrenia bolo v tom čase preukázané nevhodné správanie matky ku synom, prihliadajúc aj na vtedajšie vyjadrenia detí, najmä mal. A., ktorý sa vtedy vyjadril, že radšej by bol v starostlivosti otca, pretože sa u neho cítil bezpečne, a s matkou by trávil víkendy. Rodičom je v priebehu konania úradom opakovane ponúkaná odborná psychologická pomoc, ktorú však doposiaľ adekvátne nevyužili. Taktiež ich spolupráca s akreditovaným subjektom KĽÚČ, n. o. nenaplnila do plnej miery požadované ciele, keď otec po niekoľkých konzultáciách spoluprácu zrušil a zakázal kontakt pracovníkov organizácie s deťmi. V záverečnej správe KĽÚČ n.o. za obdobie mesiacov apríl – november 2023 sa uvádza, že otec bol zameraný na to, ako je proti nemu zaujatá matka exmanželky a ako sa matka nestará o deti. Deti pri návštevách u otca pôsobili dosť neisto a uzavreto, boli napäté keď bol otec konfrontovaný s názormi matky, a bolo mu navrhované zmiernenie komunikácie, rozhodol sa spoluprácu ukončiť. Z uvedených dôvodov pokračovala spolupráca len s matkou, ktorá bola názorom otvorená a podnety akceptovala. V správe sa konštatuje, že matka si rodičovstvo užíva. V kontakte s deťmi je uvoľnená, zameraná na deti. S deťmi síce nehovorili, ale vnímali ich, vyzerali spokojne a uvoľnene. V správe sa tiež uvádza, že podľa sledovania pracovníkov KĽÚČ n.o. sa zdá, že deti sú otcom manipulované proti matke, čomu môžu nasvedčovať aj otázky, ktoré deti matke kladú, a v akom stave od otca prichádzajú. V dosiahnutých cieľoch projektu je konštatované, že matka aktívne spolupracovala a jej postoje k rodičovstvu aj k prístupu k deťom sa výrazne posunuli pozitívnym smerom, a aj keď sa komunikácia medzi rodičmi nezlepšila, matka urobila posun v tom smere, že nereaguje na exmanželove invektívy, a tým nedáva možnosť k eskalovaniu negatívnej komunikácie. V záverečnej správe sa uvádza, že v priebehu programu matka svojim správaním a formou starostlivosti o deti, dokázala, že je plnohodnotným rodičom a o deti sa v plnom rozsahu dokáže postarať. Taktiež obsah poslednej správy o prešetrení pomerov Úradu práce,

sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 12. 3. 2024 nenasvedčuje tomu, že by deti mali z matky strach, a že by nerady s ňou trávili čas, práve naopak, z vyjadrení mal. A. jasne vyplýva, že rád trávi čas tak s otcom, ako aj s matkou, a obidvaja rodičia mu plnohodnotne vyplňajú voľný čas. Mladší A. síce nemal záujem o komunikáciu, avšak pôsobil spokojne, uviedol, že sa má dobre, v škole sa mu darí, a skutočne dosahuje výborné výsledky. V závere správy sa uvádza, že obidvaja rodičia sú schopní zabezpečiť deťom starostlivosť i výchovu, mali by si však uvedomiť svoju zodpovednosť za situáciu, v ktorej sa deti dlhodobo nachádzajú, a hľadať riešenia v najlepšom záujme detí.

18. Posudzujúc aktuálny návrh matky v kontexte so sledovaním najlepšieho záujmu maloletých, súd primárne pozoruje a vyhodnocuje vývoj vzťahov v rodine, mieru progresu postoja a správania matky ku maloletým deťom, ale aj úroveň rešpektovania roly matky otcom detí. Za významnú, ale nie primárne určujúcu, súd považuje aj úroveň a mieru nápravy vzájomnej komunikácie rodičov. Rešpektujúc citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, súd konštatuje, že u maloletých detí aktuálne nie je pozorovaný odmietavý postoj ku matke, naopak, minimálne z postoja maloletého A. je zrejmé, že má rovnako vrúcny vzťah ku obidvom rodičom a je s nimi rád. Ani u maloletého A. nebol pozorovaný odmietavý postoj ku matke. A. vykazuje všeobecné známky spokojnosti, nie sú avizované výchovné problémy, výborne prospieva aj v škole. Zo správy organizácie Kľúč, n. o., vyplýva badateľný pokrok v postojoch matky, ktorá je spolupracujúca a rešpektujúca podnety a názory odborníkov. Naopak, podľa tejto inštitúcie, otec neprejavuje dostatočnú mieru spolupráce, a vyslovené bolo podozrenie, že má tendencie ku manipulovaniu detí. U rodičov pretrváva stav komplikovanej a málo konštruktívnej komunikácie.

19. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Napriek tomu, že u rodičov nenastal výraznejší posun v schopnosti a ochote lepšej komunikácie, ktorá je jednou z požadovaných, aj keď nie primárne najdôležitejších podmienok striedavej osobnej starostlivosti, súd v tomto štádiu považuje nastolenie rovnocennej a rovnovážnej starostlivosti obidvoch rodičov za najvýznamnejší krok smerujúci k zabezpečeniu všestranného zdravého vývoja obidvoch detí. Súd poukazuje i na významný dokument OSN z roku 1959, akým je Deklarácia práv dieťaťa, rovnako i Dohovor o právach dieťaťa, ku ktorému pristúpila Slovenská republika v roku 1990, ktorými sú dané práva detí na prístup ku rovnocennej rodičovskej starostlivosti a ku tomu, aby ich rodičia viedli ku tolerancii, porozumeniu a znášanlivosti. Súd v tomto štádiu považuje uplatnený nárok matky za dostatočne osvedčený. Maloleté deti sa zverujú do rozhodnutia vo veci samej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v týždenných intervaloch tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Matka v priebehu konania, po spornom období výchovných postupov, začala preukazovať adekvátne napĺňanie roly rodiča a v súčasnosti sa vie o deti plnohodnotne postarať. Za významné považuje súd konštatovanie neziskovej organizácie Kľúč, n. o., ktorá bola zameraná na pomoc pri konsolidovaní vzťahov v rodine, že matka vo vnímaní rodičovstva a v prístupe ku deťom urobila veľký pokrok a koná v záujme detí. Rovnako i kolízny opatrovník vyhodnocuje v danom štádiu, že obidvaja rodičia sú schopní zabezpečiť deťom starostlivosť i výchovu. Na základe uvedených skutočností súd uzatvára, že je v najlepšom záujme detí, aby ich čas trávený s rodičmi bol rovnomerne rozložený medzi matku i otca. V záujme toho, aby nedošlo ku premeškaniu pri vytváraní pevných citových väzieb detí s matkou v citlivom období ich vývoja, a k ich vzájomnému odcudzeniu s ťažko napravitelnými následkami, je potrebné pružne riešiť situáciu bezodkladnou úpravou pomerov účastníkov konania týmto operatívnym zásahom súdu vo forme neodkladného opatrenia. Z výsledkov doteraz zadovážených dôkazov vyplýva, že na takúto zmenu úpravy pomerov v rodine, aj keď v režime dočasného neodkladného opatrenia, dozreli podmienky. Súčasne súd zdôrazňuje, že je potrebné, aby vzájomná komunikácia rodičov začala prebiehať konštruktívne, bez vzájomných útokov a kontraproduktívnym vytváraním prekážok. Najmä je dôležité, aby deti prestali byť dlhodobo zaťažované konfliktom rodičov i konfliktom lojality. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoje bude súd rozhodovať vo veci samej, pričom zdôrazňuje, že týmto neodkladným opatrením neprejudikuje rozhodnutie v merite veci. Súd v ďalšom štádiu vykoná potrebné dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých zadovážených dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletých detí. Súd upozorňuje obidvoch rodičov, že bude dôsledne skúmať postoje obidvoch, najmä schopnosť akceptovať a podporovať rolu druhého rodiča. Ak tomu tak nie je, tak rodič, ktorý túto nevyhnutnosť nerešpektuje, sa vystavuje riziku diskvalifikácie jeho rodičovskej kompetencie.

20. Keďže súd týmto neodkladným opatrením dočasne, do právoplatného skončenia vo veci samej, rozhodol o striedavej osobnej starostlivosti, súčasne rozhodol, že v tomto režime sa rušia všetky doterajšie uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti, výživného a úpravy styku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).